

STORTINGET

Representantforslag 266 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Geir Pollestad, Siv Sætran og Ole Herman Sveian

Dokument 8:266 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Pollestad, Siv Sætran og Ole Herman Sveian om styrking av Norges matberedskap

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge står i dag overfor et stadig mer krevende beredskapsbilde. Uro i verden, geopolitiske spenninger, pandemier og klimaendringer har tydeliggjort sårbarheten i globale forsyningskjeder. For et land med begrenset selvforsyningsgrad og få lagre av mat og innsatsfaktorer er dette svært alvorlig. Forslagsstillerne mener således at det er særlig viktig å fremheve at norsk matproduksjon er helt avhengig av tilgang på innsatsfaktorer som såkorn og såfrø for å kunne holde produksjonen i gang i krisesituasjoner. Samtidig er husholdningene avhengige av god infrastruktur dersom man skal kunne sørge for stabile forsyninger av nødvendige matvarer i hele landet.

Både Totalberedskapskommisjonen og flere fagmiljøer har pekt på at matberedskapen må styrkes betydelig. I 2024 satte Senterpartiet i regjering i gang oppbyggingen av beredskapslagre for matkorn. Dette arbeidet må intensiveres. Når det gjelder lagring av såkorn og såfrø, er dette i dag overlatt til markedet og i så måte særdeles sårbart. Samtidig er mye av lagrings- og distribusjonskapasiteten for dagligvarer konsentrert på det sentrale Østlandet. Det gjør flere landsdeler sårbare ved hendelser som stopper vareflyten.

Det er et stort behov for en mer desentralisert og robust infrastruktur. Forslagsstillerne mener det er et grunnleggende mål at beredskapen skal bygges nedentil og i hele landet. Næringslivet er en viktig del av totalberedskapen, og verdikjeden for mat er spesielt viktig i beredskapssammenheng.

For å ivareta matberedskapen på en helhetlig måte må staten ta et større ansvar for grunnleggende beredskapslagre. Samtidig må næringslivet involveres bedre og forpliktende i både lagring, distribusjon og tilgjengeliggjøring av ressurser i krisesituasjoner.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

- Stortinget ber regjeringen etablere et nasjonalt system for beredskapslagring av både såkorn og såfrø, slik at landets bønder sikres tilgang ved avlingssvikt, importstans eller andre ekstraordinære situasjoner.
- Stortinget ber regjeringen utvide ordningen med beredskapslagring av matkorn til seks måneders lagring innen 2030.
- Stortinget ber regjeringen etablere beredskapslagring for nødvendige matvarer hos dagligvarekjedene i alle regioner i Norge.

4. Stortinget ber regjeringen utrede insentiver eller reguleringer som kan styrke desentralisert lagringskapasitet i verdikjeden for mat, slik at sårbarheten ved dagens sentraliserte strukturer reduseres.

26. mars 2026

Geir Pollestad

Siv Sætran

Ole Herman Sveian